

# СЛУЧИ СЕ



снимка: Малинка Велинова  
оформление: Теодора Цанкова

**ЮБИЛЕЙНА МЕЖДУНАРОДНА  
НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ НА ИНСТИТУТА ЗА  
БЪЛГАРСКИ ЕЗИК „ПРОФ. ЛЮБОМИР АНДРЕЙЧИН“  
ПРИ БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ ПРЕЗ  
2022 Г.**

*Симеон Стефанов*

*Институт за български език – Българска академия на науките (България)*

JUBILEE INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE OF THE INSTITUTE FOR  
BULGARIAN LANGUAGE PROF. LYUBOMIR ANDREYCHIN AT THE BULGARIAN  
ACADEMY OF SCIENCES IN 2022

*Simeon Stefanov*

*Institute for Bulgarian Language – Bulgarian Academy of Sciences (Bulgaria)*

[s.stefanov@ibl.bas.bg](mailto:s.stefanov@ibl.bas.bg)

От 15.05.2022 г. до 17.05.2022 г. се проведе Юбилейната международна научна конференция на Института за български език „Проф. Любомир Андрейчин“ при Българската академия на науките. Форумът се е утвърдил през годините като задължително събитие в научния календар на учени не само от България, но и от цял свят. На него обикновено се представят най-актуалните постижения и тенденции в областта на изследването на българския език у нас и в чужбина, както и резултатите от научната дейност и успехите на десетте секции на Института, включително резултатите от работата им по национални и международни проекти и от сътрудничеството им с български и чуждестранни научни центрове. Събитието се провежда всяка година по случай „рождения ден“ на Института, който е основан на 15.05.1942 г. като Служба за български речник към Българска академия на науките, която през 1947 г. прераства в Институт за български речник, а през 1949 г. – в Институт за български език.

## ЮБИЛЕЙНА МЕЖДУНАРОДНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ...

Тази година конференцията беше посветена на осемдесетата годишнина от основаването на Института за български език „Проф. Любомир Андрейчин“, а форумът се проведе в рамките на три дни, на три места и в общо четири зали. В крайна сметка участие във форума взеха близо осемдесет и пет колеги от България и чужбина с шестдесет и седем доклада, като някои от текстовете бяха в съавторство. Изнесени бяха и шест **Пленарни лекции**, по две всеки ден, от областта на лексикологията, компютърната лингвистика, диалектологията, етнолингвистиката, общото и съпоставителното езиковедство, ономастиката. Програмата за трите дни беше организирана в десет различни тематични сесии.

Специални гости на **Откриването** бяха вицепрезидентът на Република България, г-жа Илияна Йотова, посланикът на Република Полша в Република България, негово превъзходителство Мачей Шимански, директорите на редица институти при Българската академия на науките, представители на ръководството на Българската академия на науките, представители на ръководствата на други научно-образователни и партньорски организации. В началото заместник-председателят на БАН, чл.-кор. проф. д.б.н. Евдокия Пашева, връчи на Директора на Института за български език, проф. д-р Лучия Антонова-Василева, почетен златен плакет на Българската академия на науките, отличие за изключителните постижения на Института за опазването, развитието и популяризирането на българския език. По време на тържествената сесия бяха раздадени и годишните награди на Института за български език „Проф. Любомир Андрейчин“. Наградата за изключителни заслуги за развитието на българската езиковедска наука бе връчена на чл.-кор. проф. д.ф.н. Мария Попова. С новоучредената във връзка с юбилейния повод награда за заслуги за развитието на Института бяха удостоени неговите директори в периода от 1989 до 2011 г.: чл.-кор. проф. д-р Тодор Бояджиев (1989 – 1992), доц. д-р Стоян Жерев (1992 – 1994), доц. д-р Юлия Балтова (1995 – 2002) и проф. д.б.н. Васил Райнов (2003 – 2011). Наградата за книга на годината получи проф. д-р Лучия Антонова-Василева за изследването си „Говорът на българите в Раховец, Призренско“, а наградата за млад учен – гл. ас. д-р Валентина Стефанова от Секцията по компютърна лингвистика. *Златна значка* за заслугите им за развитието на българската езиковедска наука и на Института за български език бе връчена на негови бивши и настоящи членове – на проф. д.ф.н. Анна Чолева-Димитрова, на проф. д-р Диана Стефанова Благоева, на проф. д-р Лучия Антонова-Василева, на проф. д.ф.н. Марияна Цибранска-Костова, на проф. д-р Мария Китанова, на проф. д-р Сия Колковска, на доц. д-р Ваня Мичева, на доц. д-р Марияна Витанова, на доц. д-р Лиляна Василева, доц. д-р

Катя Чаралозова, на доц. д-р Хриска Топалова. За съществен принос за развитието и популяризирането на българистичните езиковедски изследвания със *Златна значка* бяха удостоени проф. Петер Женюх от Института „Ян Станислав“ към Словашката академия на науките и проф. Ирина Седакова от Института по славянознание към Руската академия на науките.

През първия ден на конференцията бяха обявени и резултатите и бяха връчени наградите и на победителите от Четвъртото национално състезание по компютърна лингвистика за ученици в прогимназиален и гимназиален етап на обучение, организирано съвместно от екип от учени от Секцията по компютърна лингвистика към Института за български език при БАН, Института по математика и информатика при БАН и други партньорски организации. Имената на победителите обяви ръководителят на Секцията по компютърна лингвистика проф. д-р Светла Коева, а наградите бяха връчени от Христо Танев (Съвместен изследователски център, Европейска комисия). Победителите и участниците в състезанието бяха поздравени и от министъра на електронното управление Божидар Божанов.

Първият ден на форума (**15.05.2022 г., неделя**) протече в Централната сграда на Българската академия на науките на ул. „15 ноември“, № 1. След тържествената част и кратка **Почивка** (10.10 – 10.15) **Петър Сотиров** (Университет „Мария Кюри-Склодовска“, Люблин, Полша) представи първия от шестте предвидени **Пленарни доклада** на тема „За някои недостатъчно изследвани полета на българо-полската съпоставителна лексикология“ (10.15 – 10.45). Последва кратка **Дискусия** (10.45 – 11.00) и **Кафе пауза** (11.00 – 11.15), след което присъстващите се разпределиха в две зали според по-тесните си научни интереси. Предвидено беше всяка тематична научна **Сесия** да има **Председател**, който да отговаря за представянето на участниците и по-плавно протичане на **Дискусията**, и **Секретар**, който трябваше да подsigури техническата част на представянията.

През първия ден в *Зала „Проф. Марин Дринов“* се проведеха две **Сесии**, посветени на проблеми от областта на *Българската лексикология, лексикография, терминология и терминография*, една **Сесия** от областта на *Съвременния български език*, една **Сесия** от областта на *Компютърната и корпусна лингвистика*. Непосредствено преди последното заседание **Христо Танев** (Съвместен изследователски център, Европейска комисия) представи втория **Пленарен доклад** за деня на тема „Automatic Learning of Language Resources for Detection of Conflict Events for the Bulgarian Language“ (16.15 – 16.45). Участие през този ден в *Зала „Проф. Марин*

## ЮБИЛЕЙНА МЕЖДУНАРОДНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ...

*Дринов*“ взеха над двадесет учени с тринадесет доклада, понеже част от проучванията бяха в съавторство. По същото време в Зала „*Иван Евстратиев Гешов*“ се проведеха четири научни **Сесии** от *Историята на езика*, в които участие взеха тринадесет учени с тринадесет доклада.

Вторият ден на форума (**16.05.2022 г., понеделник**) започна в Зала „*Акад. Александър Теодоров-Балан*“ на бул. „**Шипченски проход**“, № 52, бл. 17, където **Николае Сараманду** (Институт по лингвистика „Йоргу Йордан – Александру Росети“, Румънска академия на науките) и **Мануела Невачи** (Институт по лингвистика „Йоргу Йордан – Александру Росети“, Румънска академия на науките) представиха третия за конференцията **Пленарен доклад** на тема: „*Les Désignations Romanes du Prunellier*“. Последва кратка **Дискусия** (10.30 – 10.45) и **Кафе пауза** (10.45 – 11.00), след което присъстващите отново се разпределиха в две зали според по-тесните си научни интереси. През този ден в Зала „*Акад. Александър Теодоров-Балан*“ бяха предвидени общо пет сесии, от които четири научни от областта на *Българската диалектология и лингвистична география, Етнолингвистиката, Етнолингвистиката и Българската терминология и терминография, Българската етимология* и една научнопопулярна, озаглавена *Приятели на Института за български език*. В програмата бяха включени шестнадесет автори с тринадесет представяния, понеже част от докладите бяха в съавторство. Веднага след **Обедната почивка** (13.00 – 14.00) беше представен и вторият за деня и общо четвърти за форума **Пленарен доклад** на **Елена Узеньова** (Институт по славянознание, Руска академия на науките), който беше посветен на „*Българските острови на лингвистичната карта на Югоизточна Европа*“. През целия ден в Зала *Дом на учения* на бул. „**Шипченски проход**“, № 50 имаше паралелни заседания. Проведеха се общо пет научни **Сесии** – три от областта на *Общото и съпоставително езикознание* и две от *Съвременния български език*. Предвидено беше участие да вземат петнадесет учени с тринадесет доклада, понеже част от проучванията бяха в съавторство.

Последният, **Трети ден** на конференцията (**17.05.2022 г., вторник**), се проведе само в Зала „*Акад. Александър Теодоров-Балан*“ на **Института за български език**. В началото **Антон Цимерлинг** (Държавен институт за руски език „А. С. Пушкин“; Институт по езикознание, Руска академия на науките) представи **Пленарен доклад** на тема „*Existentials, Modals and the Ontology of States*“ (09.00 – 09.30). Последва кратка **Дискусия** (09.30 – 09.45) и **Почивка** (09.45 – 10.00). Предвидени през този ден бяха пет научни **Сесии** – четири от *Общото и съпоставително езикознание* и една от *Българската ономастика*. Участие взеха двадесет учени с петнадесет доклада, понеже

част от проучванията бяха в съавторство. След третата научна сесия беше представен и вторият за деня и последен за конференцията **Пленарен доклад** на **Патрик Боровяк** (Университет „Адам Мицкевич“, Познан, Полша) на тема: „(Езиковият) пейзаж на съвременна София – увод в изследванията“ (14.15 – 14.45). След края на последната **Сесия** проф. д-р Лучия Антонова-Василева, директор на Института за български език при БАН, произнесе кратка благодарствена и обобщаваща реч за **Закриване** на форума.

Така Юбилейната международна конференция на Института за български език при БАН 2022 се проведе присъствено, като среща в системата Zoom, а беше излъчвана и на живо в YouTube канала на Института за български език в общо пет сесии трите дни. Въпроси към участниците можеха да се задават както на живо, така също и като коментари в системата на Zoom или под предаванията в YouTube. Записи на всички доклади могат да се открият тук: 15 май, [главна сесия](#), [паралелна сесия](#); 16 май, [главна сесия](#), [паралелна сесия](#); 17 май, [главна сесия](#). Подробна информация за програмата, състава на Организационния и на Програмния комитет, както и .PDF на сборника можете да намерите [тук](#).